

Gesterbyn ja Papinmäen koulujen yhdistäminen 1.8.2021 alkaen

Suomenkielinen varhaiskasvatus- ja opetusjaosto 22.05.2019 § 23
19/12.00.01/2019

Valmistelija

Leila Kurki, opetustoimen johtaja
leila.kurki(at)kirkkonummi.fi

Perusopetusasetuksen 1§ mukaisesti perusopetus järjestetään luokanopettajien antamana opetuksena, eri oppiaineiden opettajien antamana aineenopetuksena, oppilaanohjaajien antamana oppilaanohjauksena sekä erityisopettajien antamana erityisopetuksena. Vuosiluokilla 1–6 opetus on pääosin luokanopetusta ja vuosiluokilla 7–9 pääosin aineenopetusta, ellei opetussuunnitelmassa toisin määrätä.

Perusopetuslain 3§ mukaisesti opetus järjestetään oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti ja siten, että se edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä. Perustuslain § 6 mukaan ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Lapsia on kohdeltava tasa-arvoisesti yksilöinä. Perusopetuslain § 2 mukaan perusopetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen. Opetuksen tulee edistää sivistystä ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa. Jokaisen oppilaan ensisijainen oikeus opiskella yhdessä toisten lasten kanssa. Lainsäädäntö korostaa oppilaiden yhdenvertaisuutta ja mahdollisuutta integraatioon.

Voimassa oleva lainsäädäntö antaa opetuksen järjestäjille mahdollisuuden itse päättää kouluverkkonsa laajuudesta ja muodosta tietyin reunaehdoin, jotka liittyvät mm. koulukuljetuksiin ja kuljetusten odotusaikoihin.

Kirkkonummen kunnan hallintosäännön 8. luvun 64 § mukaan suomenkielisen varhaiskasvatus- ja opetusjaoston tehtäviin kuuluvat varhaiskasvatusta, esiopetusta, perusopetusta, toisen asteen koulutusta, ammatillisten kuntayhtymien järjestämää koulutusta ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa koskevat asiat siltä osin kuin ne koskevat kyseessä olevaa kieliryhmää. Jaoston alaisuudessa toimivat asianomaiseen kieliryhmään kuuluvat perusopetusta ja lukiokoulutusta antavat koulut ja oppilaitokset.

Kunnan järjestämän perusopetuksen tavoitteena on yhtenäisen perusopetuksen toteutuminen jokaiselle oppilaalle yksilöllisten oppimisedellytysten mukaisesti. Hyvä perusopetuksen taso edellyttää tarkoituksenmukaisia ryhmäkokoja sekä koulun mahdollisuutta noudattaa opetussuunnitelmaa kaikessa toiminnassa. Perusopetuksessa pyritään siihen, että mahdollisimman moni oppilas voi käydä lähikoulua.

Nykyinen malli Gesterbyn alueella toimivasta erillisestä, koko kuntaa palvelevasta, erityiskoulusta tukee vammaisten lasten ja nuorten eristämisestä muusta kouluyhteisöstä. Malli ei edistä ajatusta yhdenvertaisuudesta. Erillisenä erityisopetuksen yksikkönä on Papinmäen koululla kunnassa oma vahva leima. Monet huoltajat kokevat erityiskoulun leiman niin kielteisenä, että eivät suostu lapsensa siirtymiseen omasta lähikoulusta Papinmäen kouluun, vaikka lapsen tuen tarve olisi vahva ja lapsi selkeästi hyötyisi Papinmäen koulussa annettavasta opetuksesta.

Jotkut yleisopetuksen kouluista Papinmäkeen siirtyneistä oppilaista häpeävät opiskeluaan erityiskoulussa, eivätkä uskalla kertoa ystävilleen tai sukulaisilleen opiskelevansa Papinmäessä, koska pelkäävät tulevansa leimatuiksi ja eristetyksi heille läheisten seurassa.

Kaikki yllä kuvatut periaatteet tukevat kouluverkon rakennetta, jossa erillinen erityiskoulu liitetään hallinnollisesti yleisopetuksen peruskouluun.

Sekä Gesterbyn että Papinmäen koulun henkilöstölle tiedotettiin koulujen yhdistymisvalmisteluista jo syksyllä 2014, ja koulujen opetushenkilöstölle on myös annettu mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa mahdollisen yhdistymisen valmisteluihin. Molempien koulujen silloiset rehtorit ja johtoryhmät ovat suunnitelleet tutustumistapahtumia ja teemoja henkilökunnan ja oppilaiden tutustuttamiseksi toisiinsa. Lukuvuonna 2014-2015 molemmilla kouluilla on tehty SWOT –analyysi koulujen yhdistymisen näkökulmasta. Syyslukukaudella 2015 koulujen kesken toteutettiin Naapuri tutuksi –projekti. Gesterbyn ja Papinmäen koulujen yhdistämisvalmistelut tuotiin tiedoksi suomenkieliselle varhaiskasvatus- ja opetuslautakunnalle keskustelua, kuulemista ja lisänäkemystyksiä varten 21.10.2015 § 68.

Yhdistämisen valmistelu edellisistä lähtökohdista on keskeytynyt Jokirinteen oppimiskeskuksen muuttuneiden rakennussuunnitelmien sekä Papinmäen ja Heikkilän koulujen rehtorin tehtävien yhdistymisen vuoksi. Asia on tullut uudelleen ajankohtaiseksi Gesterbyn koulukampuksen (nk. GWG) tarve- ja hankesuunnitelmien laadinnan yhteydessä. Hankkeessa on kyse GWG-kampuksen rakentamisesta nykyisten purettavien Gesterbyn koulukeskuksen rakennusten tilalle. Tilaohjelmavaihtoehdot on laadittu siten, että nykyiset rakennukset oletetaan purettavan Papinmäen koulun tiloja lukuun ottamatta.

GWG-koulukampuksen hankesuunnitelma pitää sisällään Gesterbyn koulun, Winellska skolanin ja Kyrkslätts Gymnasiumin. Papinmäen koulu ja myös Prästgårdsbackens Daghem sijaitsevat Gesterbyn koulualueella, joten niillä on läheinen yhteys GWG-kampukseen. GWG-koulukampuksen hankesuunnitelma muodostaa kaksikielisen ja eri kouluasteet ylittävän kokonaisuuden. Yksi GWG-koulukampuksen tavoitteista on muodostaa elävä kaksikielinen kouluympäristö, jonka arjessa eri koulujen oppilaat ja henkilökunnan jäsenet kohtaavat. Jo vuosien ajan Papinmäen koulun oppilaat ovat käyttäneet Gesterbyn koulun tiloja mm. liikunnassa ja teknisissä käsitoissa, Gesterbyn koulun kielikylpyesikoulu toimii Papinmäen koulun tiloissa viidettä vuotta, ja Gesterbyn oppilaiden valinnaisia opintoja on opiskeltu Papinmäen koulun tiloissa.

Papinmäen koulussa olevat erityisopetuksen ryhmät tulisi siis sijoittaa yleisopetuksen kouluun. Papinmäen koulun liittäminen Gesterbyn kouluun on perusteltavissa sekä juridisesti että toiminnallisesti. Papinmäen koulun opetusryhmät tarvitsevat kuitenkin omat rauhalliset ja turvalliset oppimisen tilat, joissa oppilaiden nykyisin erinomaiseksi koettu opetus, ohjaaminen ja arkioleminen voivat jatkua. Siksi Papinmäen koulun toiminta tulee siirtymävaiheessa jatkua nykyisessä koulurakennuksessa, ja uuden koulurakennuksen toteutuessa näille oppilaille valmistuvassa omassa koulusiivessä. Ajatus on huomioitu hankesuunnitelman laadinnan yhteydessä.

Perusteena yhdistämiselle on, että se vastaa nykyinsäädäntöä. Tällöin huomioidaan kaikki Gesterbyn koulualueella nykyisin opiskelevat perusopetusikäiset oppilaat. Yhdistämisen jälkeen kaikki Papinmäen koulun ryhmät jatkaisivat opiskelua omissa opetusryhmissään ja nykyisen

laajuisella resurssoinnilla. Tällä hetkellä Papinmäen koulussa laaja-alaisia oppimisen vaikeuksia kuntouttavaa opetusta annetaan neljässä opetusryhmässä vuosiluokilla 1-9. Niille oppilaille, joille integroitumisen yleisopetuksen ryhmiin jossakin oppiaineessa on mahdollista ja oppimista edistävää, voidaan integrointia kokeilla ja toteuttaa oppilaan kehitysvaihe huomioiden.

Lievästi tai keskivaikeasti kehitysvammaisten opetusta annetaan myös neljässä opetusryhmässä vl. 1-9. Yleisopetuksen koulu mahdollistaa kehitysvammaisille oppilaille sopivissa olosuhteissa mallioppimisen ns. terveeltä lapselta. Koulujen yhdistäminen mahdollistaa myös lievästi tai keskivaikeasti kehitysvammaisille oppilaille kuulumisen samaan oppijakokonaisuuteen kuin muutkin lapset. Yleisopetuksen oppilaille on tärkeää oppia näkemään, että oppijoita on hyvin erilaisia. Kullakin on omat vahvuutensa ja omat tarpeensa. Jokainen ihminen on yhtä arvokas.

Vaihtoehtojilla tuetaan myös kehitysvammaisten oppilaiden sosiaalisten suhteiden syntymistä. Malli tukee uuden opetussuunnitelman mukaista yhteisopettajuutta ja yhdessä tekemistä. Yleis- ja erityisopetuksen opetushenkilöstöresurssia on yhteisissä tiloissa mahdollista jakaa ja hyödyntää monipuolisesti ja joustavasti kaikkien oppilaiden tarpeet huomioiden.

Gesterbyn koulun vuosiluokkien 1-6 kielikylpyopetuksen jatkumo, eli vuosiluokkien 7-9 opetus, esitetään myös siirrettävän Kirkkoharjun koulusta Gesterbyn koulun alaisuuteen lukuvuoden 2020-2021 alusta asteittain vuosiluokka kerrallaan, jolloin vuosiluokkien 7-9 kielikylpyoppilaiden opetuksesta vastaavat jatkossa Gesterbyn koulun, Winellska skolanin ja Kirkkoharjun koulun (tuleva Jokirinteen oppimiskeskus) aineenopettajat yhdessä. Tällöin Gesterbyn koulu muuttuu vuosiluokkien 1-9 opetusta antavaksi yhtenäiskouluksi. Gesterbyn ja Papinmäen koulun yhdistyminen olisi hyvä ajoittaa samoihin aikoihin kuitenkin niin, että molemmille muutoksille on oma siirtymäaikansa valmisteluja ja suunnittelua varten.

Yhdistämisratkaisuun kuuluu muutos, jossa koko koulu tulisi yhden rehtorin alaisuuteen, jolloin Gesterbyn koulussa tarvitaan rehtorin viran lisäksi apulaisrehtorin virka. Gesterbyn koulun koko kasvaisi kielikylpyoppilaiden (n. 60-70 oppilasta) ja Papinmäen koulun oppilaiden (vähintään 60 oppilasta) vuoksi merkittävästi, minkä lisäksi yhtenäiskoulun aineenopetus, arviointiprosessi sekä erityisen tuen oppilaiden opetusjärjestelyt ja oppilashuolto vaativat enemmän hallinnollista resurssia. Papinmäen ja Heikkilän koulujen yhteinen rehtori siirrettäisiin tällöin Heikkilän koulun rehtorin viraksi. Rehtori-, koulusihteeri- ja vahtimestaripalvelujen joustava ja tarkoituksenmukainen käyttö mahdollistuu Gesterbyn alueen koulussa, kun ne olisivat yhtä hallinnollista kokonaisuutta.

Leimautumisen välttämiseksi myös koulun nimi tulisi päättää yhteiseksi. Suomenkielinen koulu Gesterbyn kampuksen alueella voisi jatkua yhdellä nimellä, esimerkiksi Gesterbyn kouluna, tai haluttaessa kokonaan uudella nimellä.

Gesterbyn ja Papinmäen koulujen suunnitellusta yhdistämisestä on järjestetty kuulemistilaisuus molempien koulujen huoltajille ja kuntalaisille 25.4.2019. Kuulemistilaisuudessa kerrottiin yllä kuvatusta valmistelusta ja yhdistämisen liittymisestä tulevaan Gesterbyn koulukampuksen hankesuunnitteluun. Paikalla olleet huoltajat toivat esille huolensa seuraavista asioista:

- Kaikki oppilaat eivät kykene koskaan integroitumaan yleisopetuksen ryhmiin, ja osa Papinmäen koulun oppilaista tarvitsee hyvin rauhallisen, muuttumattoman oppimisympäristön.
- Edellinen huomioiden uuden koulurakennushankkeen suunnittelussa on ehdottomasti huomioitava käyttäjäkokemus.
- Papinmäen koulun oppilaat tarvitsevat erilliset, rauhalliset oppimisen tilat omassa koulusiivessään, ja oppilaiden välituntihihojen suunnitteluun tulee kiinnittää vastaavalla tavalla huomiota.
- Oppilaan kokeman koulun osan on oltava "lapsen kokoinen" niin, että oppilas kykenee hahmottamaan tilan.
- Huoltajat haluavat varmistaa, että oppilaille taataan nykyinen ja kaikki tulevaisuudessa tarvittava henkilöstö sekä muut oppimiseen liittyvät resurssit. Vaikka hallinnollinen yhdistäminen ei tuo taloudellista säästöä missään muodossa, huoltajat haluavat tuoda esille huolensa siitä, ettei myöskään pitkällä tähtäimellä yhdistämisestä aiheudu resurssien vähenemistä niiltä lapsilta, jotka tukea eniten tarvitsevat.
- Koulun tulee olla hallinnollisesti myös hallittavissa kouluarjen sujuvuuden varmistamiseksi.

Huoltajien antama palaute on välittömästi seuraavana päivänä viety GWG-hankesuunnitelmatyöryhmän kokoukseen. Hankesuunnitelman tässä vaiheessa huoltajilta saatu palaute on heti pystytty tarkastamaan ja huomioimaan hankesuunnitelmassa.

Esittelijä	Sivistystoimenjohtaja
Päätösehdotus	Suomenkielinen varhaiskasvatus- ja opetusjaosto päättää 1. esittää kunnanhallitukselle, ja edelleen kunnanvaltuustolle, että a) Gesterbyn ja Papinmäen koulut yhdistetään 1.8.2021 alkaen saman rehtorin alaisuuteen. b) Papinmäen erityiskoulu lakkautetaan erillisenä toimipisteenä 1.8.2021 alkaen. 2. edellyttäen, että kunnanhallitus ja kunnanvaltuusto päättävät 1. a) ja b) –kohtien mukaisesti, että 1) Gesterbyn koulusta tulee tällöin vuosiluokkien 1-9 opetusta antava yhtenäiskoulu. 2) ratkaisu vaatii apulaisrehtorin viran perustamista viimeistään 1.8.2021 alkaen Gesterbyn kouluun yhteiseksi kaikille vuosiluokille 1-9. 3) yhdistämisessä ja Gesterbyn koulukampuksen suunnittelussa huomioidaan Papinmäen koulun oppilaiden erityistarpeet sekä huoltajien kuulemistilaisuudessa esiin tuomat huolenaiheet. 4) koulun nimi on 1.8.2021 alkaen Gesterbyn koulu.
Käsittely	Opetustoimen johtaja Leila Kurki alusti asian kokouksessa.
Päätös	Suomenkielinen varhaiskasvatus- ja opetusjaosto päätti ehdotuksen mukaisesti.
Tiedoksi	Kunnanhallitukselle jatkokäsittelyyn